

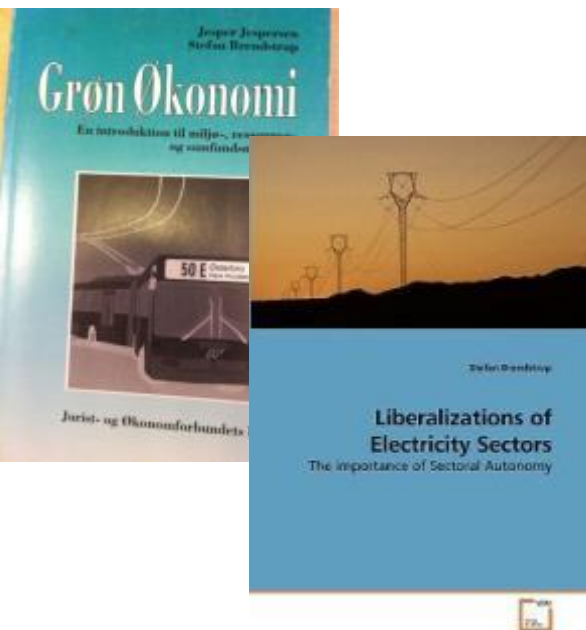

Erfaringer fra en kritisk ven

Stefan Brendstrup
DES Årskonference
15. September 2018

Kort om min baggrund

Observatør
og tænker

Brobygger

Systemmand

Erfaring med udviklingsevaluering/kritiske venner?

- Hvor på denne skala ligger de evalueringer, som I bestiller eller gennemfører typisk?

Dokumentation

Løbende eller
læringsorienteret

Løbende og
læringsorienteret

- Har I bestilt eller gennemført udviklingsevalueringer?
(~ evalueringer med fokus på læring og/eller løbende gennemførelse)

Formål med oplægget

- At I ved at man *også* kan bestille/gennemføre udviklingsevaluering
- At I får begreber til at afgøre, hvornår det kan være relevant
- At I får input til, hvad I skal være opmærksomme på
- Jeg får input og spørgsmål som jeg kan arbejde videre med – evt. med nogen af Jer

Indhold i oplægget

1. Hvorfor kritisk ven?
2. Hvad er en kritisk ven?
3. 3 dilemmaer og lidt eftertanke

HVORFOR KRITISK VEN?

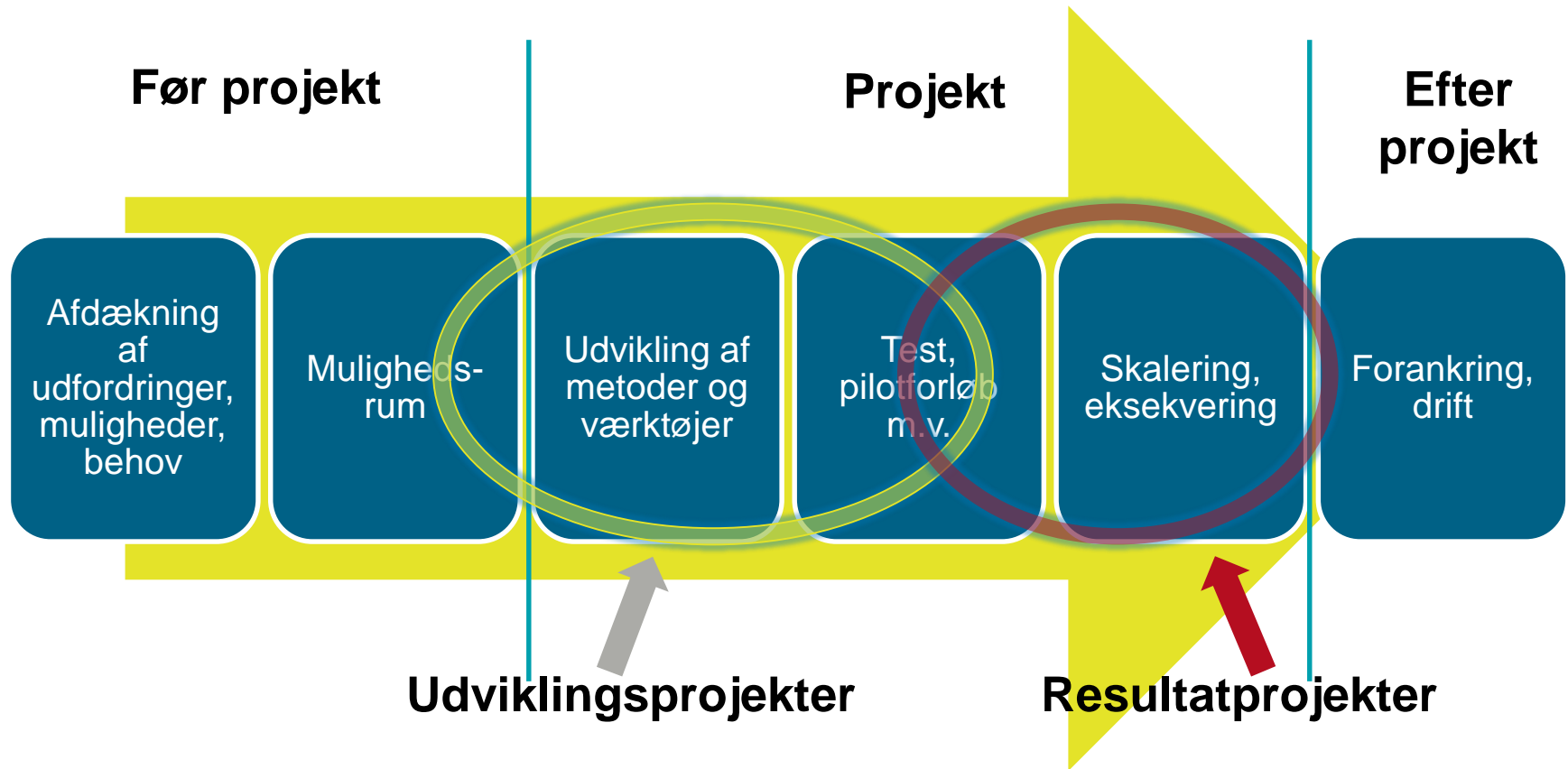

1. Jeg blev bedt om at lede efter effekter (under lampen), som projekterne ikke kunne have genereret (de lå ude i mørket)
 2. Jeg blev *ikke* bedt om at lede efter de effekter, som projekterne reelt havde skabt (på tidspunktet for evalueringens gennemførelse) = ingen læring
- Fordi vi underspiller udviklingselementet i mange indsatser (af frygt for ellers ikke at få penge til dem)
 - Fordi vi negligerer den tid det tager at skabe den ønskede effekt
 - Fordi vi overfører puljernes begrundelse på det enkelte projekt (og videre til de enkelte deltagere)

Vi evaluerer (nogen gange) systematisk uhensigtsmæssigt

Erhvervsudvikling som samfundsinnovation

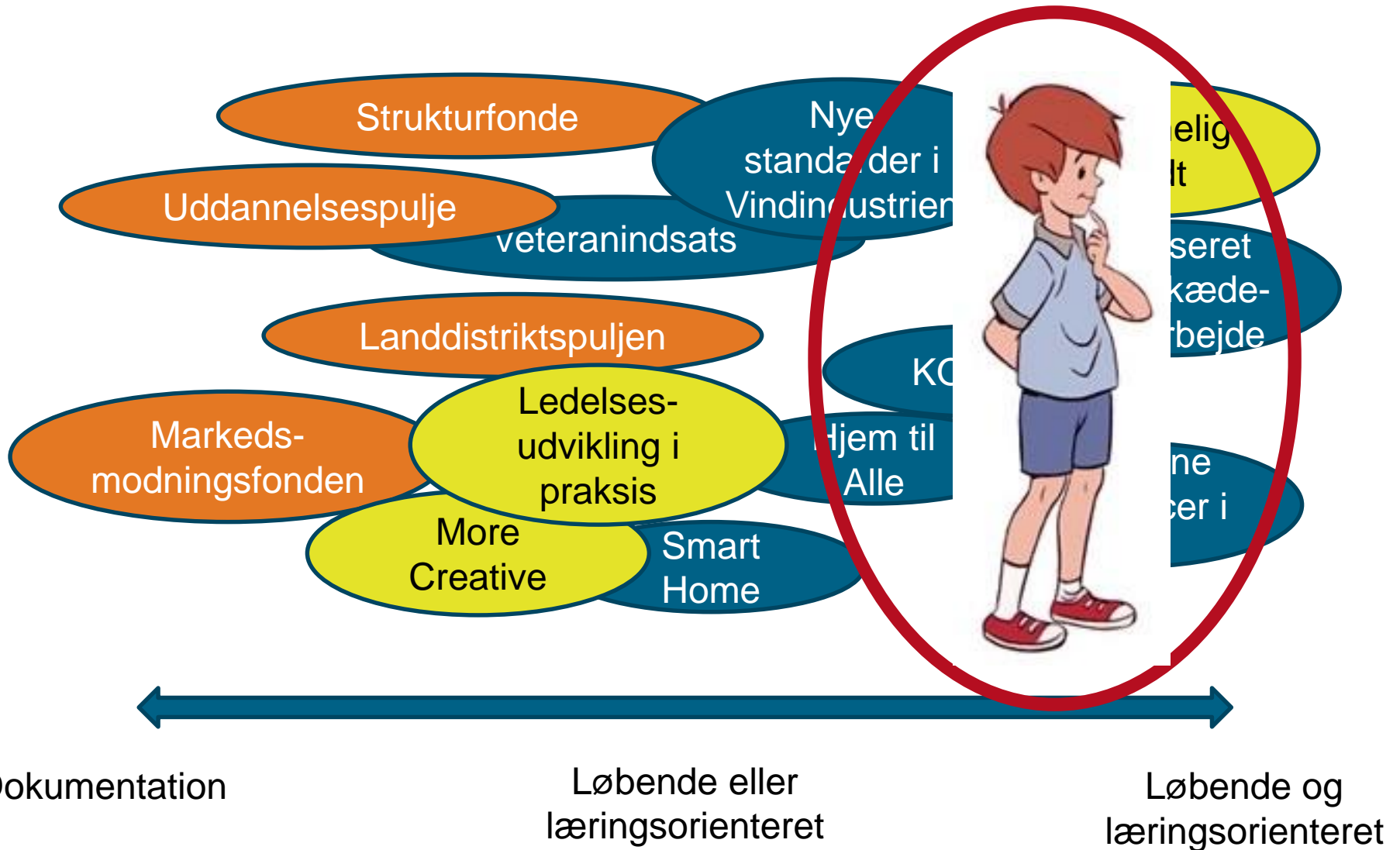
Kategorisering af 300 projekter i 2012

62% af alle projekter
49% af alle midler

38% af alle projekter
51% af alle midler

Erfaringer som kritisk ven

HVAD ER EN KRITISK VEN?

Hvad er en kritisk ven?

- En der evaluerer med det formål at øge projekternes muligheder for at lykkes.
- En der (så vidt muligt) er med hele vejen fra projektets start (eller endda inden)
- En der sammen med projektet ekspliciterer det implicite, identificerer usikkerheder, udvikler indikatorer, skaber fokus.....
- En der står på sidelinjen, observerer og holder både hovedet og (så vidt muligt) hjertet koldt
- En der giver feedback på om aktiviteterne ser ud til at virke, som projektet havde håbet
- En der udpeger opmærksomhedspunkter
- En blanding af en linjevogter, en coach og en mentor
- En der måler/vurderer i hvilket omfang indsatsen når sine mål og skaber indsigt i hvorfor, eller hvorfor ikke

Hvordan arbejder den kritiske ven?

□ Dataindsamling

- Vi er med, hvor det sker -
 - Adgang til Podio, cc. på mails, deltagelse i aktiviteter, møder, konferencer.....
 - Traditionel dataindsamling – interviews m.v.

□ Afrapportering on the run –

- projektledere efterspørger feedback løbende, møder med projektholder, møder med projektholder og bevillingsgiver, oplæg på styregruppemøder, konferencer.....

Kritisk ven – Løbende sparring

Kritisk ven – Feedback

- For meget handling afhænger af sekretariatet
- Nuværende handlinger er ikke synlige nok for bestyrelsen, og især advisory board
- For mange er uklare på hvordan de konkret kan bidrage

Summespørgsmål

- Hvad ville der ske i Jeres organisationer, hvis I kom hjem og sagde, at I ville forelå en udviklingsevaluering? (givet at evalueringssituationen var til det)
- Hvilke spørgsmål og argumenter ville I møde?
- Hvad skal en udviklingsevaluering/kritisk ven kunne for at blive spiselig?

3 DILEMMAER OG LIDT EFTERTANKE

Dilemma nr. 1: Kan man være ven med alle?

Indsigt
Fortrolighed
Integritet

Evaluand

Nysgerrighed
Empati

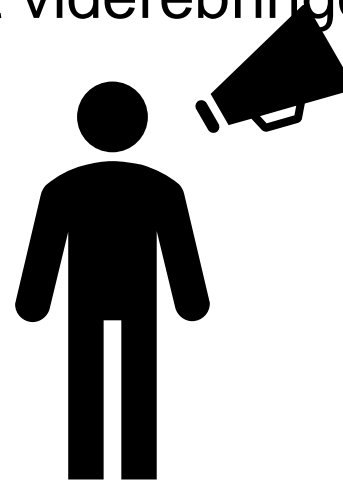
Troværdighed
Uafhængighed
Professionalisme

Deltager

Bevillingsgiver

Dilemma nr. 2: Fortrolighed >< læring

- Hvad gør man med indsigter og erfaringer, som man opbygger i evalueringen? Har man en slags forpligtigelse til at holde dem fortrolige – eller har man tværtimod en forpligtigelse til at viderebringe dem?
 - Til bevillingsgiver
 - Til offentligheden

Dilemma nr. 3:

Hvordan dokumenterer den kritiske ven sin værdi?

- Udviklingsprojekter vil også gerne dokumentere effekt – men ikke altid den bevillingsgiver er optaget af.
- Skal man være projektets talerør over for bevillingsgiver og f.eks. dokumentere effekter (ude i mørket) som bevillingsgiver ikke efterspørger? (opdrage bevillingsgiver)
- Balance mellem at bruge sine ressourcer på processen, indsamle informationer, give feedback m.v. – og så på den anden side skabe dokumentation.

Eftertanke

- Vi komplicerer brugen af alternative evalueringsformer unødigt, fordi vi skal argumentere for dem på den eksisterende evalueringsforståelses præmisser.
- Det er sværere at beskrive udviklingsevaluering end at bedrive det
- Skab rum for at prøve det i mindre skala
- Giv plads til intuitionen

TAK FOR JERES DELTAGELSE
STEFAN BRENDSTRUP
SB@PLUS.DK